

Skellefteå kommun

Rektorn vid Naturbruksgymnasiet i Burträsk

dan.forsberg@skelleftea.se

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn av Naturbruksgymnasiet i Burträsk
i Skellefteå kommun

Tillsyn i Naturbruksgymnasiet i Burträsk

Skolinspektionen genomför tillsyn i Skellefteå kommun under våren och hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Naturbruksgymnasiet i Burträsk besöktes av Skolinspektionen mellan den 19 och 20 september 2012.

Fakta om skolan

Naturbruksgymnasiet ligger några kilometer utanför Burträsk samhälle och skolan ingår i Skellefteå kommuns gymnasieorganisation. Skolenheten bedrivs sedan den 1 juli 2011 som intraprenad.

Skolan har två huvudinriktningar, Djur och Skog, för elever som går årskurs 1 och 2. För elever som går årskurs 3 finns inriktningarna Häst, Jakt och Skog. För varje inriktning finns en ansvarig lärare.

Ledningsgruppen på skolan består av rektor och representanter från de olika inriktningarna. Skolan erbjuder också utbildning på gymnasiesärskolans Naturbruksprogram. Bedömningen av gymnasiesärskolans verksamhet finns i ett särskilt beslut om gymnasiesärskolan i Skellefteå kommun.

Andelen elever i Naturbruksgymnasiet i Burträsk som fullföljt utbildningen inom fyra år uppgick till 93,9 procent läsåret 2010/2011 (riket 76 procent). Under de senaste fem åren har andelen varierat mellan 89 och 94 procent. År 2011 var den genomsnittliga betygspoängen för Naturbruksprogrammet 12,3 jämfört med riket 13,6. Skolans genomsnittliga betygspoäng har legat mellan 11 och 13 poäng under den senaste femårsperioden. Andelen elever behöriga till universitet och högskola läsåret 2010/2011 var 52 procent.

Andel elever med minst G i kärnämneskurser var läsåret 2010/2011 81 procent i matematik A, 85,7 procent i religion A, 57,1 procent i svenska B samt 81 procent i projektarbete.

I tillsynen framkommer uppgifter om att skolan har flera elever i behov av särskilt stöd. Enligt Skolinspektionen finns behov av att fördjupa analys och dokumentation av resultaten på skolenhetsnivå. Se vidare under bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen samt Särskilt stöd.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens beslut redogör för de brister som framkommit vid tillsynstillfället. Det är dock huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och de bestämmelser som kan finnas i andra för-

fattningar. I detta ligger ansvar för att upptäcka och rätta till även de brister som inte upptäckts vid tillsynen.

Naturbruksgymnasiet i Burträsk bedriver en verksamhet som i flera avseenden uppfyller de krav som författningarna ställer. Rektorn tillsammans med skolans ledningsgrupp arbetar för att skapa gemensamma strategier och rutiner för skolenhetens kvalitetsarbete.

Skolinspektionen bedömer dock att skolans rektor tillsammans med personal behöver utveckla skolenhetens kvalitetsarbete och skapa system för att kunna följa upp, utvärdera, dokumentera och analysera kunskapsresultat och arbetet med särskilt stöd. Skolenheten måste i sitt kvalitetsarbete göra en sammanställning av skolans kunskapsresultat, resultat av nationella prov, arbetet med särskilt stöd och värdegrundsarbetet och dokumentera detta. Vidare bedömer Skolinspektionen att betyg inte alltid sätts efter avslutad kurs. Då detta var en brist vid utbildningsinspektionen 2008 behöver föreläggandet snarast åtgärdas.

Skolenheten behöver utveckla tydliga rutiner i arbetet med elevers behov av särskilt stöd. Vidare behöver skolenheten analysera kunskapsresultaten och lärarnas egna kursutvärderingar för att få en resultatbild på skolnivå. Eftersom Naturbruksgymnasiet, enligt uppgift, har en relativt stor andel elever som är i behov av särskilt stöd blir sådana rutiner viktiga verktyg för att öka elevernas måluppfyllelse. Tillsynen visar att skolan har en seriös ambition att hjälpa dessa elever att fullfölja sin utbildning.

Det blir därför viktigt att rektorn i sitt systematiska kvalitetsarbete på skolnivå arbetar fram tydliga rutiner och ger tydliga uppdrag till skolans olika personal-kategorier vilka resultat som behövs för att kunna dokumentera och analysera skolans verksamhet.

Vid tillsynen framträder en bild av att det råder en god stämning och bra relationer mellan elever och mellan elever och lärare vid skolan. Lärarna beskrivs som engagerade, flexibla och kunniga. Verksamheten präglas i sin helhet av en trygg atmosfär och skolan gör också insatser för att förebygga, förhindra och åtgärda kränkande behandling enligt skolans plan mot kränkande behandling.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Skellefteå kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den **28 februari 2013** redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd**Bedömning**

Skellefteå kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

Rektor måste se till att anmälningsplikten fungerar, att det är tydligt vem som har ansvar för utredningen av elevens behov och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 8, 9 §§ skollagen).

Motivering

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig personal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Beslut om åtgärdsprogram fattas av rektor.

Naturbruksgymnasiet i Burträsk har en specialpedagog som arbetar med handledning och stödundervisning och skolenheten har satsat på små undervisningsgrupper.

Lärarna försöker anpassa undervisningen till elevernas behov och förutsättningar och visar på flexibilitet i sättet att arbeta. Rektorn träffar regelbundet sitt elevhälsoteam för att diskutera specifika elevärenden. I skolenhetens dokumentation framgår att många elever är i behov av särskilt stöd. Elevhälsan har inventerat behoven och konstaterat att cirka 40 procent av skolans elever är i behov av särskilt stöd. Vid intervjuer framkommer att processen kring särskilt stöd inte fungerar fullt ut. Det är inte alltid tydligt vem som signalerar om en elev hamnat i svårigheter. Det är inte heller tydligt vem eller vilka som har ansvar för utredningen av elevens behov. Det framkommer också att det finns elever som fått betyget IG utan att en utredning gjorts. Naturbruksgymnasiets rektor fattar beslut om åtgärdsprogram.

I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av framgår inte alltid tydligt vilka elevens behov är, hur de ska tillgodoses eller hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. För att åtgärdsprogrammet ska kunna fylla den funktion som är avsedd är det viktigt att skolan arbetar vidare för en gemensam kunskap om hur mål, behov och åtgärder kan formuleras så att åtgärds-

programmen blir ett effektivt verktyg i skolans arbete med att hjälpa elever i behov av särskilt stöd. För stöd i utformningen av åtgärdsprogram se Skolverkets allmänna råd för arbetet med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

Författning

3 kap. 8, 9 §§ 2010 års skollag.

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Skellefteå kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

Rektorn måste se till att betyg alltid sätts efter avslutad kurs (3 kap. 14 § skollagen, 15 kap. 22–27 §§ 2010 års skollag, 8 kap. 1-2 §§ 2010 års gymnasieförordning/7 kap. 1992 års gymnasieförordning, Skolverkets föreskrifter).

Motivering

Enligt skollagen ska betyg sättas i nära anslutning till avslutad kurs. I elevernas individuella studieplaner framkommer att alla kurser påbörjas på höstterminen och avslutas på vårterminens slut då betyg ska sättas. Vid intervjuer med lärare, rektor och elevhälsa framkommer att det inte alltid sätts betyg efter avslutad kurs. Elever som riskerar att inte nå betyget godkänt (G) eller betyget E kommande år får efterföljande hösttermin fortsätta att nå sina mål utan att betyg har satts på kursen. Skolinspektionen vill påpeka att en elev har rätt att gå om en kurs, om eleven önskar det, om eleven fått betyget IG eller F.

Rektorn måste därför se till att betyg alltid sätts efter avslutad kurs. Om det saknas underlag för bedömning av elevs kunskaper, ska betyg inte sättas. Då detta var en brist vid utbildningsinspektionen 2008 behöver föreläggandet snarast åtgärdas.

Författning

3 kap. 14 § skollagen.

15 kap. 22–27 §§ 2010 års skollag, 8 kap. 1-2 §§ 2010 års gymnasieförordning/7 kap. 1992 års gymnasieförordning, Skolverkets föreskrifter.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Skellefteå kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

Rektor måste se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. (4 kap. 4, 5 §§ 2010 års skollag, Lgy 11 avsnitt 2.6 Rektors ansvar).

Rektor måste se till att kvalitetsarbetet är dokumenterat och att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov för huvudmannen (4 kap. 6, 7 §§ 2010 års skollag).

Motivering

För att en skola ska utvecklas måste den fortlöpande ifrågasätta sina undervisningsmål och arbetsformer, utvärdera sina resultat och pröva nya metoder. Av skollagen följer att rektorn har ansvar för att utbildningen planeras, följs upp och utvecklas utifrån de nationella målen.

På Naturbruksgymnasiet i Burträsk finns en tydlig vilja och ett engagemang att utveckla skolans verksamhet som delas av både skolledning, lärare och övrig personal. Lärarna på skolan följer elevernas kunskapsutveckling i sina respektive kurser och har kontroll på elevernas kunskapsresultat. Däremot finns inga dokumenterade sammanställningar av olika resultat på skolenhetsnivå.

I dagsläget finns ingen aktuell rapport om skolenhetens kvalitetsarbete. Enligt rektorn beror detta delvis på att kommunens gymnasieskolor är mitt i ett förändringsarbete när det gäller gymnasieskolorna dokumentering och struktur av en skolenhets kvalitetsarbete.

Det finns lärare som genomför kursutvärderingar men resultaten av dessa stannar oftast på lärarnivån. För att rektorn ska få hjälp i sin dokumentering och analys av skolans olika verksamheter behöver arbetslag och elevhälsateam i högre grad involveras i arbetet genom att rektorn ger grupperna ett tydligt uppdrag vad som ska redovisas och analyseras.

Någon övergripande systematik för att dokumentera, följa upp, utvärdera och analysera skolans kunskapsresultat finns sålunda inte. Inte heller för arbetet med normer och värden, skolans elevvårdsarbete och satsningen på små klasser. Vid intervjuer framkommer att rutiner för dokumentation av kvalitetsarbete inte har tagits fram.

Skolinspektionen bedömer att rektorn måste ta ett tydligare ledningsansvar för skolenhetens systematiska kvalitetsarbete för att kunna vidta lämpliga åtgärder för högre måluppfyllelse. Skolinspektionen bedömer sålunda att kvalitetsarbetet inte motsvarar de krav som skollagen ställer.

Författning

4 kap. 4, 5, 6 och 7 §§ 2010 års skollag, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar /Lpf 94 2.6 Rektors ansvar.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråden Ewa Lindberg och Jonas Hedström deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Enhetschef

Pererik Hagberg
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anled-

ning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).